

Redactioneel

Opdat wij niet vergeten

Peter Leusink

Praktijk de Huisarts, Gouda

Een tijd terug werd ik benaderd door arts-seksuoloog Olga Loeber die zich afvroeg of een artikel dat ze wilde schrijven over de ontwikkeling van seksualiteit en de seksuele opvoeding gedurende eind 19^e en eerste helft 20^e eeuw, geschikt zou zijn voor het Tijdschrift voor Seksuologie. Ik vond dat een goed idee en spoorde haar aan er een heel nummer aan te wijden. En zo geschiedde. Ondanks dat niet al haar wensen konden worden ingewilligd kreeg ze uiteindelijk diverse auteurs zo ver om een bijdrage te leveren voor een mooie terugblik.

Aanvankelijk merkte ik dat ik met enige nostalgie en meewarigheid de stukken las. Ik keek voor een deel in de levens van mijn ouders en grootouders. "Ach, wat was men naïef, ach, zo ging dat toen, jee, dan gaat het nu gelukkig toch wel beter." Historie als referentiepunt voor leedvermaak en superioriteitsgevoel. Maar bij nadere lezing valt er meer aan de teksten te beleven denk ik. Want is het laagje tussen de geschetste historie en ons huidige leven eigenlijk niet flinterdun? Heerst er sinds een jaar of tien niet in toenemende mate een nos-

talgische zucht naar restauratie en een afkeer van identiteitspolitiek: "weg met hysterische carrièrefeministen, diversiteitsgoeroes, en genderkwesities" ? Hadden we de seksuele revolutie niet teveel geïdealiseerd en was dit in feite niet een op mannelijke fantasieën gebaseerde revolutie? Zien we eigenlijk niet nog steeds een belangrijke invloed van christelijke partijen op de uitkomsten in bijvoorbeeld het huidige abortusdebat zoals we dat 50 jaar geleden ook al kenden? Is de emancipatie van seksuele minderheden en vrouwen wel gebaat bij het huidig individualistisch seksconsumentisme? Wat is eigenlijk het verschil tussen een chirurgisch mes destijds en lasertherapie of botuline-injecties vandaag de dag bij de behandeling van vulvodynie? En, tot slot, wat zegt de ondertekening door prominenten van de Nashville-verklaring ons, en wat zegt het dat de *abstinence-only* seksuele voorlichting onder Trump weer is herleefd. Misschien is er minder voor nodig dan we denken om idealen te doen kantelen. Historie als referentiepunt voor bewustwording en waakzaamheid.

Dr. P. Leusink, huisarts
Correspondentie: P. Leusink, E: leusinkp@knmg.nl